

Supreme Commission for Public Service Ethics

Vilniaus street no. 27, LT-01402 Vilnius

Plaintiff:

Grant Arthur Gochin

Date of birth:

Address: 10900 Winnetka Ave,
Chatsworth, CA 91311, USA

Representative for the Plaintiff:

Attorney Rokas Rudzinskas

Mickevičiaus street no. 14-2, Vilnius

Tel: 861488303

Email: rokas@rlaw.lt

Person to be disciplined:

Teresė Birutė Burauskaitė, general director

Budgetary enterprise Center for the Study of the Genocide and Resistance of Residents of Lithuania

Address: Didžioji street no. 17/1, Vilnius

COMPLAINT

REGARDING THE BEHAVIOR OF A PUBLIC SERVANT

July 30, 2018, Vilnius

1. FACTUAL CIRCUMSTANCES

The Plaintiff and an initiative group of Lithuanian historians and intellectuals approached the mayor of the city of Vilnius with a request to take down a memorial plaque to Jonas Noreika, aka General Vėtra, on the wall of the Vrubelvskiai Library of the Academy of Sciences. This request was based on the fact that, according to the memoirs of Plungė kommandatura secretary A. Pakalniškis, Jonas Noreika as commander of the Telšiai Lithuanian Activists Front (LAF) issued oral orders in July, 1941, to shoot all the Jews of Plungė then locked up as prisoners in the synagogue. The request was also based on surviving written orders from Noreika for the isolation of Jews in ghettos and for the seizure of their property.

The municipality asked the Center for the Study of the Genocide and Resistance of Residents of Lithuania (hereinafter Center) for that institution to present a finding on Noreika's participation in Holocaust events.

The Center sent a finding defending and exculpating Noreika to the mayor of the city of Vilnius in July, 2015. This finding was published on the Center's webpage in October, 2015. The Center wrote another finding defending Noreika which they published on their website and sent to the Government chancellor, the mayor of Vilnius and the director of the Vrublevskiai Library.

The Plaintiff approached the Center in writing regarding the statements made in the findings, requesting the Center provide foundation for the statements **"in historiography the isolation of and the mass murder of the Jews are not considered one and the same thing,"** and **"there is no information that J. Noreika was connected with the organization or implementation of mass murder operations against the Jews."** In reply, the center sent a 6-page list of historical sources, many of them works by Center historians Rukšėnas and Bubnys.

The Plaintiff contacted the Office of Parliamentary Ombudsman saying the Center was violating principles of transparent administration and objectivity, was advocating for Noreika in their findings, was distorting historical fact in presenting subjective and baseless opinions and, by vindicating Noreika, was denying his role in the Holocaust in Šiauliai and Žemaitija. He also stated Noreika's actions weren't being assessed according to the rules set out in the Statute of the Nuremberg Tribunal and in the United Nations Genocide Convention. The parliamentary ombudsman found the Plaintiff's complaint had merit and ordered the Center to provide a comprehensive answer to the Plaintiff's questions, and also informed the Lithuanian parliament of continued violations of the rules for serving the public.

The Center's reply in response to this essentially didn't answer the Plaintiff's questions and said: "The Center according to its **competency was unable to determine whether Noreika really did sign this letter** (the order for the establishment of a ghetto in Žagarė) **or whether he knew** or should have known about the intention of the actor to exterminate part of a group," and the Center **"was not able to state that Noreika took part in the Holocaust, taking into account the principle of the presumption of innocence and the information available."**

Please note that the information in the Center's findings in 2015 was essentially the same information presented to the Supreme Police Commissariat in their letter of March 27, 2014.¹ Although the Center claimed it had performed additional research in its finding in October, the public was provided no more information than the Center had in 2014. **Since that time the Center's position has remained unchanged with Center director Teresė Burauskaitė actively defending Jonas Noreika, baselessly rejecting all accusations leveled.**

In 2018 the Plaintiff initiated independent research of archival documents at the Lithuanian Central State Archive and the Lithuanian Special Archive. This research was performed by Nazi crimes

¹ <https://dg.lapas.info/irasas/kokia-informacija-apie-holokausto-dalyviu-sarasa-oficialiai-yra-pateikes-genocido-tyrimo-centras/>

researchers Evaldas Balčiūnas and Andrius Kulikauskas. The documents and connections by historians with known and published documents (including Lithuanian National Party secretary Zenonas Blynas's detailed diary of events published in 2010) discovered during this research show that the Center actively misinformed and misled the public and people in government regarding Jonas Noreika's connections with the Holocaust in Šiauliai and Žemaitija. The documents found demonstrate Jonas Noreika was in command of the Telšiai LAF, an organized group which was the supreme government in Žemaitija in the summer of 1941. Members of the Telšiai LAF occupied the highest posts in law enforcement and civilian administration and also established and commanded self-defense battalions (such as the (Tautinio Darbo Apsauga [National Labor Defense] or TDA, LAF units and the "white armbanders") which carried out mass murder operations against the Jews of Plungė and Telšiai. The documents confirm the command post of the Telšiai LAF was located in the same building as the Lithuanian Kommandatura, that the commander of the Telšiai LAF issued and confirmed permits for weapons (to members of the LAF and TDA), held courts martial in the field, considered requests for clemency and carried out executions. The Telšiai LAF published its own official newspaper, Žemaičių žemė [Land of the Žemaitijans], which openly published anti-Semitic statements and called for getting rid of the Jews. The press, legislative and executive power were all concentrated in the hands of one group of people, the Telšiai LAF. Jonas Noreika was the leader and commander of this group. The documents and press reports of the summer of 1941 do not mention the presence of Germans in Žemaitija, although Blynas in his dairy says there were several individual Germans who remained behind from the front and took part in executions, calling themselves tourists of sadism.

The circumstances indicated show the Center intentionally and volitionally performed acts of Holocaust denial defined in article 170 (2) of the criminal code of the Republic of Lithuania, attempting to minimize Jonas Noreika's role in the crime of genocide. Center general director Teresė Birutė Burauskaitė signed each and every defensive finding.

II. DESCRIPTION OF ILLEGAL ACTIONS

Please note that after the Plaintiff first approached the Center in attempting to open a dialogue and publicly dispel the lack of clarity regarding the actions of Jonas Noreika during World War II, the director of the Center posted the following statement on the Center's facebook page on November 16, 2015:

"Neighbors to the East are organizing the desecration of Lithuanian patriots. They are being aided not just by several Jews, but sufficiently many Lithuanians as well: their names are attached to requests to rescind state awards and to take down a plaque, and to libelous articles in the press... Some of them are doing this intentionally, others out of ignorance."

Subsequent attempts to find dialogue with the Center were unfruitful, and the director of the Center only responded to the Plaintiff's queries after the Office of Parliamentary Ombudsman got involved

(the second order by the ombudsman to the Center is appended). I performed independent historical research, I gathered together archival documents and repeatedly wrote the Center asking them to change their mendacious finding regarding Noreika's actions during World War II. I presented over a dozen documents witnessing to Noreika's involvement in the Holocaust in Žemaitija.

On July 22, 2018, the Center published on their webpage, in the News section, a response to my request for a change to their finding of history. The finding presents the same theoretical aspects of history summarizing the general situation throughout Lithuania during the Nazi occupation. The response doesn't examine Žemaitija or the activities of the LAF party, and doesn't take into account or comment upon the authentic archival documents they were given. Nothing. The same exculpatory phrases used before to vindicate Noreika are repeated. But just to heighten the impression of unfounded arguments, the director of the Center published a public appeal on the Center's webpage,² which said, among other things:

"We bring your attention to the fact the Center has for several years now been replying to G. A. Gochin's accusations, which only grow stronger and bigger."

"G. A. Gochin's 'research' into Noreika, failing to provide weighty evidence and possibly violating the constitution of the Republic of Lithuania and the criminal code of the Republic of Lithuania, accuses many people..."

"...attempting to belittle Noreika and other Lithuanians who were imprisoned at the Stutthof concentration camp..."

"Especially to be noted at Gochin's accusations of Holocaust crimes against the bishop of Telšiai, Vincentas Borisevičius, shot by the Soviets in 1946, and against other priests of the Telšiai bishopric."

I believe that the statements made by the director both on the facebook page in 2016 and on the webpage in 2018 are not in keeping with public service ethics. First of all, the statements made aren't true and are made in an insulting style. The Plaintiff hasn't accused the priests of contributing to genocide and hasn't tried to demean or defame a single person. The only thing which the Plaintiff has sought is to open a dialogue with the Center so that the latter would begin carrying out the task defined in its articles of incorporation and mandate, namely, the restoration of historical truth and justice (article 4 of the law establishing the Center).

Another important aspect leading to the violation of the principles of transparency and objectivity is that the Center failed to publish the Plaintiff's query and the archival document he provided them together with the response and the public appeal they published.

The statements indicated by the director of the Center insult the Plaintiff's person and his noble endeavor: to condemn those who commit crimes against humanity during war time. The statements

² <http://genocid.lt/centras/lt/2969/a/>

made by the director of the Center are her own personal position expressed with a clear and tendentious prejudice against the Plaintiff and the Lithuanian intellectuals who support him. As if that weren't enough, the director of the Center has revealed the Plaintiff's name publicly and has said the Plaintiff has possibly violated the constitution and criminal law! Through such biased and rude statements, she has formed a negative public opinion regarding the Plaintiff. In my opinion, Teresė Birutė Burauskaitė's actions are in gross violation of public service ethics and the foundational principles of public service (objectivity, respect for the individual, serving society).

Based on what is laid out above and in the appended documents, I ask you to investigate the actions of Teresė Birutė Burauskaitė, general director of the budgetary enterprise the Center for the Study of the Genocide and Resistance of Residents of Lithuania, for their conformity to the requirements of the ethics code for politicians and the Law on Public Administration, and to come up with a just finding.

Sincerely,
Grant Arthur Gochin

July 30, 2018
Vilnius

APPENDIX:

1. Letter to mayor of Vilnius for removal of commemorative plaque, 2015;
2. Excerpt from Center facebook page;
3. Excerpt from Center webpage;
4. Letter/order from Office of Parliamentary Ombudsman, June 29, 2018;
5. Copy of contract for legal representation.

Vyriausioji tarnybinės etikos komisija
Vilniaus g. 27, LT-01402 Vilnius

Pareiškėjas:

Grant Arthur Gochin

Gimimo data:

Adresas: 10 900 Winnetka ave, Chatsworth,
CA 91311, Jungtinės Amerikos Valstijos

Pareiškėjo atstovas:

Advokatas Rokas Rudzinskas

Mickevičiaus g. 14-2, Vilnius

Tel: 861488303

El.paštas: rokas@rlaw.lt

Atsakomybėn traukiamas asmuo:

BĮ Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro

Generalinė direktorė Teresė Birutė Burauskaitė

Adresas: Didžioji g. 17/1, Vilnius

SKUNDAS
DĖL VALSTYBĖS TARNAUTOJO ELGESIO
Vilnius, 2018 07 30

1. FAKTINĖS APLINKYBĖS

Pareiškėjas ir iniciatyvinė grupė Lietuvos istorikų ir intelektualų kreipėsi į Vilniaus miesto merą su prašymu nukabinti memorialinę lentą Jonui Noreikai - Generolui Vėtrai, esančią ant Mokslų akademijos Vrublevskio bibliotekos sienos. Prašymas buvo remiamas tuo, kad anot Plungės komendantūros sekretoriaus A.Pakalniškio prisiminimų Jonas Noreika kaip LAF Telšiai vadas 1941 m. liepos mėn. davė žodinį nurodymą sušaudyti visus Plungės žydus uždarytus ir kalintus sinagogoje. Prašymas taip pat paremtas tuo, kad yra išlikę Jono Noreikos pasirašyti įsakymai dėl žydų izoliavimo getuose ir jų turto nusavinimo.

Savivaldybė kreipėsi į Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos centrą (toliau - Centras), kad ši instituciją pateiktų savo išvadą dėl Jono Noreikos dalyvavimo Holokausto įvykiuose.

Centras 2015 m. liepą Vilniaus miesto merui pateikė Joną Noreiką ginančią ir išteisinančią išvadą. Ši išvada pavišinta Centro tinklalapyje. 2015 m. spalio mėn. Centras parengė dar vieną Noreiką

ginančią išvadą apie Joną Noreiką kurią publikavo savo internetiniame tinklapyje ir persiuntė Vyriausybės kancleriui, Vilniaus merui ir Vrublevskių bibliotekos direktoriui.

Dėl išvadose išdėstytų teiginių pareiškėjas kreipėsi į centrą raštu, prašydamas paaiškinti kuo remiantis centras teigia, kad **“istoriografijoje žydų izoliavimas ir masinės žudynės nėra vertinamos kaip du tapatūs dalykai”, “nėra žinių apie tai, kad J.Noreika buvo susijęs su žydų masinių žudynių organizavimu ar vykdymu”**. Centras atsakydamas pareiškėjui pateikė 6 lapų istorinių šaltinių sąrašą, daugelis, kurių buvo centro istorikų Rukšėno ir Bubnio darbai.

Pareiškėjas kreipėsi į seimo kontrolierių įstaigą, nurodydamas, kad Centras pažeidžia skaidraus administravimo ir objektyvumo principus, nurodė, kad Centras savo išvadose advokatauja Jonui Noreikai ir pateikdamas subjektyvias ir nepagrįstas nuomones iškraipo istorinius įvykius, o teisindamas Noreikos asmenybę neigia jo prisidėjimą prie Holokausto Žemaitijoje ir Šiauliuose. Taip pat nurodė, kad Noreikos veiksmai yra vertinami ne pagal taisykles nustatytas Niurnbergo tribunolo statute ir JT Genocido Konvencijoje. Seimo kontrolierius pareiškėjo prašymą pripažino pagrįstu ir įpareigojo Centrą pateikti išsamų atsakymą į pareiškėjo klausimus, taip pat informavo Seimą apie tęstinius asmenų aptarnavimo tvarkos pažeidimus.

Atsakydamas į pareiškėjo raštą Centras iš esmės neatsakė į pareiškėjo klausimus, nurodė, kad **“Centras pagal savo kompetenciją negalėjo nustatyti ar J Noreika tikrai pasirašė šį raštą (dėl Žagarės geto sudarymo) ir ar jis žinojo ar turėjo žinoti apie vykdytojo tikslą sunaikinti dalį grupės”, Centras negalėjo teigti, kad Noreika dalyvavo Holokauste, atsižvelgdamas į nekaltumo prezumpciją ir turimus duomenis”**.

Pažymėtina, kad Centro 2015 m. išvadose pateikta informacija iš esmės nesiskiria nuo tos, kuri buvo pateikta Vyriausiam policijos komisariatui 2014-03-27 raštu¹. Nors Centras spalio mėn. išvadoje nurodo, kad atliko papildomus tyrimus, tačiau visuomenei nebuvo pateikta daugiau informacijos nei Centras turėjo 2014 m. **Nuo to laiko centro pozicija nesikeitė, Centro vadovė Teresė Burauskaitė aktyviai gynė Joną Noreiką, nepagrįstai atmesdama visus metamus kaltinimus.**

2018 m. pareiškėjas inicijavo nepriklausomą archyvinių dokumentų tyrimą, Lietuvos centriniame ir Ypatingame archyvuose. Tyrimą atliko nacių nusikaltimų tyrinėtojai Evaldas Balčiūnas ir Andrius Kulikauskas. Tyrimo metu atrasti dokumentai ir istorikų sąsajos su jau žinomais ir publikuotais dokumentais (įskaitant Lietuvių nacionalistų partijos sekretoriaus Z.Blyno 2010 m. išspausdintą išsamų įvykių dienoraštį) liudija, kad Centras nuo 2015 m. aktyviai dezinformavo ir klaidino visuomenę bei valdžios žmones dėl Jono Noreikos sąsajų su Holokaustu Žemaitijoje ir Šiauliuose. Atrasti dokumentai liudija, kad Jonas Noreika vadovavo LAF Telšiai - organizuotai grupei, kuri

¹ <https://dg.lapas.info/irasas/kokia-informacija-apie-holokausto-dalyviu-sarasa-oficialiai-yra-pateikes-genocido-tyrimo-centras/>

1941 m. vasarą buvo aukščiausia valdžia Žemaitijoje. LAT Telšiai nariai užėmė svarbiausias vietas teisėsaugos ir civilinėse įstaigose, taip pat organizavo ir vadovavo savarankiškiems savisaugos padaliniams (Tautinio Darbo Apsauga, TDA, LAF, „baltaraiščiai“) kurie vykdė Plungės ir Telšių žydų žudynes. Dokumentai patvirtina, kad LAF Telšiai vadavietė buvo įsikūrusi tame pačiame pastate kaip ir Lietuvių komendantūra, kad LAF Telšiai vadas išduodavo ir tvirtindavo leidimus ginklams (LAF ir TDA nariams), rengė karo lauko teismus, nagrinėjo malonės prašymus ir vykdė egzekucijas. LAF Telšiai leido oficialų laikraštį Žemaičių žemė, kuriame yra atvirai skelbiami antisemitiniai pareiškimai ir skatinamas susidorojimas su žydais. Spauda, leidžiančioji ir vykdančioji valdžia buvo sukoncentruota vienos organizuotos žmonių grupės LAF Telšiai rankose. Šiai grupei vadovavo Jonas Noreika. 1941 m. vasaros dokumentai ir spauda apie vokiečius Žemaitijoje nekalba, tik Z.Blynas užsimena apie keletą nuo fronto užsilikusių vokiečių kurie dalyvavo egzekucijose ir save įvardino kaip sadizmo turistai.

Išdėstytos aplinkybės suponuoja, kad Centras sąmoningai ir tyčia atliko Holokausto neigimo veiksmus atitinkančius BK 170 (2) str. nusikaltimo sudėtį, siekdamas sumenkinti Jono Noreikos vaidmenį genocido nusikaltime. Visas ginančias išvadas pasirašė centro vadovė generalinė direktorė Teresė Birutė Burauskaitė.

II. NETESŲŲ VEIKSMŲ APRAŠYMAS

Pažymėtina, kad po pirmojo pareiškėjo kreipimosi į centrą, siekiant užmegzti dialogą ir viešumoje pašalinti neaiškumus dėl Jono Noreikos veiklos antro pasaulinio karo metais, centro vadovė 2015 m. lapkričio 16 d., socialinio tinklapio „Facebook“ Genocido tyrimo centro paskyroje paskelbė tokią žinutę:

“Lietuvos patriotų niekinimą organizuoja kaimynai iš Rytų. Jiems talkina ne tik kai kurie žydai, bet ir pakankamai daug lietuvių: jų pavardės surašytos po prašymais atimti ordiną, nuimti lentą, šmeižikiškais straipsniais spaudoje... Vieni tai daro sąmoningai, kiti – iš kvailumo.”

Vėlesni bandymai atrasti dialogą su Genocido tyrimo centru nepavyko, į užklausimus centro vadovė pradėjo reaguoti tik įsikišus Seimo kontrolieriui (antrasis kontrolieriaus nurodymas pridedamas). Atlikau nepriklausomą istorinį tyrimą, surinkau archyvinčius įrodymus ir pakartotinai kreipiausi į centrą su prašymu pakeisti melagingą išvadą apie Jono Noreikos veiklą antrojo pasaulinio karo metais. Pateikiau per tuziną dokumentų liudijančių Jono Noreikos dalyvavimą Holokausto įvykiuose Žemaitijoje.

2018 liepos 22 Genocido tyrimo centras savo tinklapyje, naujienų skiltyje publikavo atsakymą į mano kreipimąsi dėl istorinės išvados pakeitimo. Išvadoje pateikiami tie patys teoriniai istorijos aspektai, apibendrinantys visos Lietuvos padėtį nacių okupacijos metu. Atsakyme neanalizuojama Žemaitija, neanalizuojama LAF partijos veikla, nevertinami ir nepasisakoma dėl pateiktų autentiškų archyvinių dokumentų. Nieko. Atkartojamos jau spausdintos frazės teisinančios Joną Noreiką.

Tačiau nepagrįstų argumentų įspūdžiui sustiprinti centro vadovė institucijos tinklapyje² publikavo viešą kreipimąsi, kuriame be kita ko nurodė, kad:

"Atkreipiame dėmesį, kad LGGRT centras jau kelinti metai atsakinėja į G.A. Gochino kaltinimus, kurie tik stiprėja ir plečiasi".

"G.A. G. Gochino "tyrime" apie J. Noreiką, nepateikiant svarių įrodymų, galimai pažeidžiant LR Konstituciją ir LR Baudžiamąjį kodeksą, kaltinama daug asmenų."

"Bandydamas sumenkinti J. Noreiką ir kitus lietuvius, kalėjusius Štuthofio koncentracijos stovykloje".

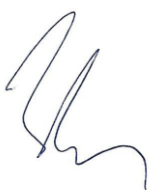
"Ypač pabrėžtini G.A. Gochino kaltinimai Holokausto vykdymu 1946 m. sovietų sušaudytam Telšių vyskupui Vincentui Borisevičiui ir kitiems Telšių vyskupijos kunigams".

Manau, kad tiek "Facebook" paskyroje 2016 m. tiek internetiniame tinklapyje 2018 m. įstaigos vadovės išsakyti teiginiai yra nesuderinami su tarnybine etika. Visų pirma išsakyti teiginiai neatitinka tikrovės ir pateikti įžūliame stiliuje. Pareiškėjas kunigų prisidėjimu prie genocido nekaltino, taip pat nebandė sumenkinti nė vieno asmens. Vienintelis dalykas kurio siekė pareiškėjas yra užmegzti dialogą su centru idant šis pradėtų vykdyti savo nuostatuose numatytą uždavinį istorinės tiesos ir teisingumo atkūrimą (Įstatymo 4 str.).

Kitas svarbus aspektas lemiantis skaidrumo ir objektyvumo principo pažeidimą yra tai, kad kartu su centro atsakymu ir kreipimusi visuomenę nebuvo publikuota pareiškėjo užklausa ir archyviniai dokumentai.

Centro vadovė nurodytais teiginiais pažemino pareiškėjo asmenį ir jo kilnų siekimą - pasmerkti asmenis karo metais vykdžiusius nusikaltimus prieš žmoniją. Centro vadovės išdėstyti teiginiai yra jos asmeninės pažiūros, išreikštos su aiškiu ir kryptingu nusistatymu prieš pareiškėją ir jį palaikančius lietuvių intelektualus. Maža to, Centro vadovė viešai atskleidė pareiškėjo vardą ir nurodė, kad pareiškėjas galimai pažeidžia Baudžiamąjį įstatymą ir Konstituciją ! T.y. tokiais neobjektyviais ir įžūliais pasisakymais suformavo apie pareiškėją viešą neigiamą nuomonę. Mano nuomone tokie Teresės Birutės Burauskaitės veiksmai grubiai pažeidžia valstybės tarnautojo etiką ir pamatinius valstybės tarnybos principus (objektyvumas, pagarba žmogui, tarnystė visuomenei).

Vadovaujantis išdėstytu ir pateikiamais dokumentais, prašau ištirti BĮ Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generalinės direktorės Teresės Birutės Burauskaitės veiksmų atitikimą Viešojo administravimo įstatymo ir politikų etikos kodekso reikalavimams ir priimti teisingą sprendimą.

² <http://genocid.lt/centras/lt/2969/a/>

Pagarbiai,
Grant Arthur Gochin

Vilnius, 2018 m. liepos 30 d.

PRIDEDAMA:

1. 2015 m. kreipimasis į Vilniaus miesto merą dėl memorialinės lentos nukabinimo;
2. Išrašas iš Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos centro "Facebook" paskyros;
3. Išrašas iš Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos centro tinklalapio;
4. 2018-06-29 Seimo kontrolieriaus raštas-įpareigojimas;
5. Atstovavimo sutarties nuorašas.